

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ПРАВОВІ ОСНОВИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

підготовки	<i>бакалавра</i>
галузі знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>
спеціальності	<i>075 Маркетинг</i>
освітньо-професійної програми	<i>Логістика</i>

Силабус нормативного освітнього компонента «Правові основи громадянського суспільства» для підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 075 Маркетинг, за освітньо-професійною програмою Логістика.

Розробник:

Олена АНДРУЩАК – старший викладач кафедри теорії та історії держави і права, кандидат юридичних наук

Гарант освітньо-професійної

програми

—

Віталій РЕЙКІН

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

(М. М. Яцишин)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування 075 Маркетинг Логістика перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання: 1
		Семестр: 2
		Лекції: 20 год.
		Практичні (семінарські): 22 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота: 70 год.
		Консультації: 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання:		Українська

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Викладач	Андрушак Олена Михайлівна
Науковий ступінь	кандидат юридичних наук
Вчене звання	-
Посада	старший викладач кафедри теорії та історії держави і права
Телефон	+380508012112
e-mail	86elena9000@ukr.net
Дні занять	https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожного вівторка о 13.25-14.45, аудиторія В-123
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=3129

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. «Правові основи громадянського суспільства» є методологічним, світоглядним нормативним освітнім компонентом, значення зумовлено універсальною системою знань про походження, типи та форми держави, історію формування української державності у громадянському суспільстві; поглиблення знання з основ конституційного ладу України у громадянському суспільстві; про уявлення особи як основи громадянського суспільства, її правовий статус (права, свободи, обов'язки людини і громадянина); ознайомлення з галузевими правовими основами громадянського суспільства, даючи їх коротку характеристику у правовій державі; формування навичок правомірної поведінки в типових життєвих ситуаціях у громадянському суспільстві; користування вітчизняними нормативними та міжнародно-правовими актами, джерелами права, юридичною літературою.

2. Пререквізити. Вивчення нормативного ОК «Правові основи громадянського суспільства» передбачає наявність базових знань з галузевих професійних наук, а також навиків у тлумаченні та реалізації права.

Постреквізити. Отримані теоретичні знання та практичні навички з освітнього компонента «Правові основи громадянського суспільства» є підґрунтям для вивчення ОК «Маркетинг», «Менеджмент», «Логістика».

3. Мета і завдання ОК:

Метою нормативного освітнього компоненту «Правові основи громадянського суспільства» є формування розгорнутого уявлення про громадянське суспільство та його інститути, структуру, функції; ознайомлення з основними теоретико-методологічними підходами до аналізу громадянського суспільства та аналіз основних моделей громадянського суспільства, а також ролі у його функціонуванні громадських рухів легально-конструктивного спрямування; опанування галузевими правовими основами громадянського суспільства, основами та принципами взаємовідносин громадянського суспільства та держави, а також роллю й можливостями інституцій громадянського суспільства у вирішенні питань соціальної підтримки та соціального захисту в Україні.

Завданням нормативного освітнього компонента є ознайомлення здобувачів освіти з основними позиціями сучасного наукового дискурсу з проблем громадянського суспільства; огляд основних теоретичних моделей громадянського суспільства; його структури, інституційної та ціннісної складових; створення передумови (інформаційні та пізнавально-психологічні) для вироблення свого власного погляду на проблеми громадянського суспільства; ґрунтовно засвоювати галузевими правовими основами громадянського суспільства, взаємовідносини громадянського суспільства та держави, їхньої роль у поступі суспільства та розбудові держави, діяльності соціальних інститутів.

4. Результати навчання (компетентності)

У разі успішного вивчення ОК здобувач освіти зможе виявити такі компетентності: (згідно зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 075 Маркетинг, освітньо-професійною програмою Логістика)

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК18. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетенції

ФК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

Програмні результати навчання

ПРН15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

ПРН18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр. зан.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
ЗМ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ						
Тема 1. Загальна характеристика громадянського суспільства.	10	2	2	6		ДБ/ УО/Р /Т=5
Тема 2. Правова держава та громадянське суспільство.	11	2	2	6	1	ДБ/ УО/Р /Т=5
Тема 3. Соціальне регулювання правової держави та громадянського суспільства.	13	2	2	8	1	ДБ/ УО/Р /Т=5
Тема 4. Дія права в громадянському суспільстві.	13	2	2	8	1	ДБ/ УО/Р/Т =5
Тема 5. Конституційно-правові засади правової держави та громадянського суспільства в Україні.	13	2	2	8	1	ДБ/ УО/Р/Т =5
Разом за модулем 1	60	10	10	36	4	25
ЗМ 2. ГАЛУЗЕВІ ПРАВОВІ ОСНОВИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ						
Тема 6. Правові основи цивільно-сімейних відносин у громадянському суспільстві в Україні	14	2	4	8		ДБ/ УО/Р/Т =5
						ДБ/ УО/Р/Т =5
Тема 7. Правові основи трудових відносин у громадянському суспільстві в Україні.	11	2	2	6	1	ДБ/ УО/Р =5
Тема 8. Адміністративно-правові основи у громадянському суспільстві в Україні.	11	2	2	6	1	ДБ/ УО/Р/Т =5
Тема 9. Кримінально – правові основи кібербезпеки у громадянському суспільстві в Україні	13	2	2	8	1	ДБ/ УО/Р/Т =5

Тема 10. Судові, правоохоронні та правозахисні органи у громадянському суспільстві в Україні	11	2	2	6	1	ДБ/ УО/Р/Т =5
Разом за модулем 2	60	10	12	34	4	30
Всього ПЗ						55
Самостійна робота						15
Підсумкова контрольна робота (<i>тести - moodle</i>)						30
Всього годин/Балів	120	20	22	70	8	100

Методи контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/ПКР – модульна контрольна робота/підсумкова контрольна робота, Р – реферат, СР – самостійна робота а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору; УО – усне опитування тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота передбачає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу по кожній темі та виконання завдань з 1 по 10 тему у Робочому зошиті ОК «Правові основи громадянського суспільства» для здобувачів освіти неюридичних спеціальностей (*РЗ на платформі moodle*) і оцінюється викладачем індивідуально відповідно до *табл. 3(СР)*.

Види завдань для самостійного опрацювання

Тема №	Питання	Кількість годин
1	1. Формування поняття «громадянське суспільство» в західній та українській політико-правовій думці. 2. Пріоритетність прав людини як фундаментальна основа громадянського суспільства. 3. Правосвідомість і правова культура як чинники становлення громадянського суспільства. 4. Інституційна та неінституційна форми буття правосвідомості. 5. Особливості природно-правової правосвідомості. 6. Місце і роль громадських об’єднань в політичній системі сучасної демократичної держави. 7. Виховний потенціал засновників світового дитячого громадського руху 8. Сучасний дитячий рух та дитячі організації України. 9. Молодіжний рух та об’єднання молоді в Україні. 10. Діяльність фахівця із соціальної роботи в дитячих та молодіжних громадських організаціях.	6
2	1. Правова держава та її основні ознаки. Історичні джерела правової держави. 2. Правова держава як основа формування громадянського суспільства 3. Взаємодія громадянського суспільства і держави. 4. Громадянське суспільство та соціальна, правова держава. 5. Взаємна відповідальність особи і держави, її органів і посадових (службових) осіб. 6. Правова держава як фактор розвитку громадянського суспільства. 7. Характеристика, поняття, співвідношення громадянського суспільства та правової держави 8. Правова держава та проблеми становлення її в Україні. 9. Теорії походження держави.	6
3	1. Соціальні норми та їх види.	8

	2. Поняття, види та структура норм права. 3. Поняття системи права. 4. Поняття системи законодавства 5. Поняття систематизації законодавства. 6. Правова та правомірна поведінка. 7. Особливості нормативно-правового регулювання соціального розвитку в Україні.	
4	1. Поняття правового регулювання як дії права на суспільні відносини. 2. Особливості нормативно-правового регулювання соціального розвитку в Україні. 3. Регулятори суспільних відносин. 4. Поняття юридичної особи. 5. Поняття фізичної особи. 6. Юридичні факти. 7. Відповідальність неповнолітніх за власні дії. 8. Загальне вчення про правову систему.	8
5	1. Правова держава та громадянське суспільство як інституціоналізація змісту конституційного ладу. 2. Втілення принципів соціальної державності в сучасному конституційному процесі. 3. Громадянське суспільство в концепції конституційного ладу. 4. Правова держава та громадянське суспільство. 5. Конституція – це особливий інститут правової системи держави. 6. Конституційний процес у контексті проблеми забезпечення стабільності конституційного законодавства . 7. Організація і здійснення державної влади в Україні. 8. Органи виконавчої влади в Україні: конституційно-правовий статус. 9. Конституційно-правові засади статусу президента України. 10. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України та організація її роботи.	8
6	1. Суб'єкти цивільно-правових відносин. 2. Загальна характеристика окремих видів цивільно-правових договорів. 3. Цивільно-правова відповідальність. 4. Загальна характеристика спадкового права України. 5. Право інтелектуальної власності в Україні. 6. Спадкування за законом. 7. Спадкування за заповітом. 8. Порядок укладання та припинення шлюбу. 9. Опіка, піклування, патронат, прийомна сім'я та будинок сімейного типу. 10. Майнові права та обов'язки батьків і дітей пов'язані з власністю і матеріальним утриманням.	8
7	1. Відмежування трудового права від суміжних галузей права. 2. Працівник як суб'єкт трудового права. 3. Роботодавець як суб'єкт трудового права. 4. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. 5. Сумісництво та суміщення. 6. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. 7. Спеціальна дисциплінарна відповідальність окремих працівників. 8. Загальна дисциплінарна відповідальність. Порядок застосування дисциплінарних стягнень	6

	9. Визначення розміру шкоди, заподіяної працівником та порядок її відшкодування. 10. Матеріальна відповідальність роботодавця. 11. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів. 12. Поняття, види та сторони колективних трудових спорів (конфліктів). 13. Порядок організації та проведення страйку. Визнання страйку незаконним, правові наслідки. 14. Державний нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю	
8	1. Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади. 2. Суб'єкти публічного адміністрування. 3. Предмет адміністративного права. 4. Роль і значення адміністративного права у побудові правової держави. 5. Співвідношення адміністративного права із суміжними галузями права. 6. Система адміністративного права 7. Поняття та основні функції державного управління 8. Адміністративний примус, його поняття і порядок застосування. 9. Адміністративно – попереджувальні заходи. Заходи припинення.	6
9	1. ЗЧ. Поняття і система кримінального права. 2. Закон про кримінальну відповідальність. 3. Кримінальне правопорушення, його види і стадії. 4. Склад кримінального правопорушення. 5. Стадії вчинення кримінального правопорушення. 6. Співучасть у кримінальному правопорушенні. 7. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. 8. Кримінальна відповідальність та кримінальне покарання. 9. Інші заходи кримінально-правового характеру. 10. ОЧ. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи. 11. Кримінальні правопорушення проти власності та безпеки виробництва. 12. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності. 13. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, порядку та моральності. 14. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. 15. Тлумачення та визначення поняття «кібербезпека». 16. Кіберзлочини: поняття, класифікація, види 17. Кримінально-правові ознаки кіберзлочинів. 18. Склад кіберзлочинів	8
10	1. Місцеві суди України 2. Апеляційні суди України 3. Вищі спеціалізовані суди України 4. Верховний Суд 5. Правовий статус судді 6. Конституційна модернізація і розвиток системи судових і правоохоронних органів в Україні . 7. Конституційно-правові засади національної безпеки та оборони України. 8. Правоохоронна діяльність в Україні та органи, які її здійснюють. 9. Правовий статус окремих спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. 10. Адвокатура як інститут громадянського суспільства . 11. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.	6

	Разом	70
--	--------------	-----------

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Здобувач освіти повинен відвідувати заняття очно, а, за наявності обґрунтованих причин (хвороба, перебування за кордоном тощо), за погодження з викладачем - онлайн

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях. Під час виконання контрольних заходів (контрольних робіт, заліку, іспиту) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони робота не буде оцінюватись.

Оцінювання знань здобувачів освіти з нормативного освітнього компонента “ Правові основи громадянського суспільства” здійснюється на основі результатів поточного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Відпрацювання пропущених занять можливе до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі теорії та історії держави і права (каб. В-123) .

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

Рейтингова система оцінювання передбачає накопичення балів за різнобічну навчальну діяльність студента упродовж семестру, а саме таку, що не передбачена формами поточного контролю. Так, здобувач освіти, може отримати додаткові (бонусні) бали за участь у наукових конференціях, олімпіадах, у конкурсах наукових студентських робіт, підготовку наукових публікацій (з тематики навчальної дисципліни); а також за активність на заняттях до 20% максимального поточного балу.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами освіти є Moodle.

Консультації відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі теорії та історії держави і права (каб. В-123).

На семінарських заняття здобувачі освіти, відповідно до вказівок викладача, можуть відповідати усно, доповнювати основні відповіді, готувати письмові відповіді на окремі питання, виконувати тестові та творчі завдання.

Шкала оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях (денна форма навчання):

0-2 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

3 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

4 – добре - питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

5 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Підсумкова контрольна робота проводиться у формі тестування на платформі Moodle, складається з тестових завдань різного рівня складності. У разі, якщо здобувач освіти не з'явився на підсумкову контрольна робота, вона не перездається.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/polozhennya_antyplagiat.pdf, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів, як правило, – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку, як правило, – 100.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється на платформі moodle шляхом складання тесту.

Бали зарахування навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні	до 20
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 10
Виступ із доповіддю на науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіумі тощо	до 10
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 20
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 20

Участь у правопросвітницьких заходах	до 5
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 10
Участь в Moot-courts	до 20

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 червня 2022 року <https://cutt.ly/mwi5lxf8>).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82 - 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 - 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Загальна характеристика громадянського суспільства та правова держава

- Андрушак О.М., Булавина С.Є. Джерела виникнення та еволюції феномена прав людини. Проблеми забезпечення прав і свобод людини : зб. матеріалів XI Міжнар. наук.- практ. конф. (Луцьк, 10 груд. 2024 р.) / уклад. Л. М. Джурак. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. С.12-13.
- Булавина С. Є. Огляд соціально-правового становища жінок в громадянському суспільстві . Area nauki: Lublin: ORKA, №1 (10) 2023. С. 5–13 (0,33 а.а.)
- Булавина С.Є. Способи захисту прав людини і громадянина в умовах громадянського суспільства. *Проблеми забезпечення прав і свобод людини* : зб. матеріалів X Міжнар. наук.- практ. конф. (Луцьк, 8 груд. 2023 р.) / уклад. Л. М. Джурак. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. С.21–24.
- Булавина С.Є. Права людини як система правил з дотримання взаємних зобов'язань людини й держави у громадянському суспільстві. Innovations and prospects in modern science: Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference, (August 28-30, 2023) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2023. С. 237–241.
- Правові основи громадянського суспільства: робочий зошит для самостійної роботи здобувачів освіти неюридичних спеціальностей / Билиця І.О., Булавина С.Є. та ін.; за заг. ред. М. М. Яцишина. Луцьк, Вежа-Друк, 2023. 78 с.
<https://moodle.vnu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=128043>
- Булавина С.Є Обґрунтування правового відтворення системи гарантій прав і свобод людини та громадянина у громадянському суспільстві. Advances in law: the view of domestic and foreign scholars (October 3–4, 2024. Riga, the Republic of Latvia) : International scientific conference. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. 268 pages.
- Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с. URL : <https://bit.ly/3QSTxEL>

8. Теорія держави і права в схемах та таблицях: навчальний посібник /. Кол. авт.; за заг. ред. Л. Р. Наливайко. К.: «Хай-Тек Прес», 2020. 296 с.

ГАЛУЗЕВІ ПРАВОВІ ОСНОВИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Конституційне право України

1. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М. І. Козюбри / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер, М. І. Козюбра, А. А. Мелешевич. К.: Ваіте, 2021. 528 с. URL: https://www.osce.org/files/f/documents/9/d/489959_0.pdf
2. Конституційне право України : підручник / [Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків : Право, 2020. 592 с. URL: <https://bit.ly/3PtIDFO>
3. Конституційне право України : навч.-метод. посібник / Д. С. Терлецький, М. В. Афанасьєва, Ю. Д. Батан та ін. ; за заг. ред. Д. С. Терлецького. Одеса : 2020. 242 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12412> DOI 10.32837/11300.12412

Цивільне та сімейне право України

1. Аванесян Г. М., Басенко Р. О. Цивільне право України (Загальна частина) : навчально-методичний посібник. Полтава : ППЕП, 2020. 199 с. URL : <https://bit.ly/3QSSPHY>
2. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / кол. авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с. URL: <https://bit.ly/3SYoCbY>
3. Дзера О.В., Боднар Т.В. *Сімейне право України: підручник*. Суми : Юрінком Інтер, 2020. 520 с.
4. Дякович М.М. Сімейне право України: навчальний посібник. Харків: ЕКУС. 2022. 416 с

Трудове право України

1. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3300>
2. *Трудове право України: підручник* (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. 376 с.
3. Щербина В. І., Соцький А. М. *Трудове право України: Підручник*. Чернівці: Технодрук, 2021. 552 с.

Адміністративне право України

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон : ОЛДІ – ПЛЮС, 2021. 656 с. URL: <https://bit.ly/3dC7CZ8>
2. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін. ; Вид. 2-е, доп. Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с. URL : <https://bit.ly/3Cga29Y>
3. Науково-практичний коментар Кодексу про адміністративні правопорушення / за заг. ред. С.В. Петкова. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 792 с.

Кримінальне право України

1. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с..URL: <https://bit.ly/3JXDfsd>
2. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Білоконь Р.М.; за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В. В. Сухоноса. Суми: ПФ "Видавництво "Університетська книга", 2020. 672 с. URL: <https://bit.ly/3R7tUk3>
3. Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П. Кримінальне право України. Частина 1 : конспект лекцій: навчально-методичний посібник для здобувачів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право». Чернівці, 2022. 182 с.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>

3. Кабінет Міністрів України. URL : [http: // www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).
4. Нормативні акти України. URL : [http: // www.nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua);
5. Єдиний реєстр судових рішень. URL : <http://reyestr.court.gov.ua>